

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

กรมควบคุมมลพิษ เปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของ กรมควบคุมมลพิษ ด้านการจัดทำนโยบาย แผน และมาตรการ ด้านการจัดการมลพิษ

๑. ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม : การจัดทำมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗

๒. สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม :

๒.๑ กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสรุปผลการดำเนินงานและถอดบทเรียน การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง PM_{2.5} ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔ ครั้ง ในช่วงเดือนสิงหาคม – กันยายน ๒๕๖๖ ณ จังหวัดเชียงราย ขอนแก่น พระนครศรีอยุธยา และกรุงเทพมหานคร โดยเป็นการประมวลผล และถอดบทเรียนจากการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรค ตามสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมจากหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ ทั้งภาครัฐ เอกสาร สถาบันการศึกษา และภาคี เครือข่ายภาคประชาชน

๒.๒ กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละออง PM_{2.5} ภาพรวมของประเทศ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ ณ โรงแรม แมนดาริน แมเนจ บาย เซ็นเตอร์ พ้อยท์ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางและท้องถิ่น ทั้ง ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย จำนวนกว่า ๒๐๐ คน

๓. ผลจากการมีส่วนร่วม :

๑) ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง PM_{2.5} ภาพรวมของประเทศ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้ร่วมกันวิเคราะห์ และประมวลผลการถอดบทเรียน การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง PM_{2.5} ที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ที่ผ่านมาทั้ง ๔ ครั้ง ตามประเด็นปัญหาหลัก ที่แตกต่างกัน ได้แก่

- ประเด็นการจราจรและการขนส่งในกรุงเทพมหานคร
- การเผาในพื้นที่เกษตรโดยเฉพาะอ้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การเผาในพื้นที่เกษตรโดยเฉพาะข้าวในพื้นที่ภาคกลาง
- หมอกควันข้ามแดนในพื้นที่ภาคเหนือ

๒) ที่ประชุมได้เสนอแนะมาตรการเพิ่มเติม เพื่อให้มาตรการมีความสมบูรณ์มากขึ้น ได้แก่

- การจัดตั้งศูนย์ประสานงานหมอกควันภาคเหนือ
- การสนับสนุนเครื่องตัดอ้อย และเครื่องจักรกลการเกษตรแก่เกษตรกร
- การสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าไม้โดยได้รับสิทธิประโยชน์ตอบแทน
- การส่งเสริมการทำ EV Conversion
- การบังคับใช้กฎหมายรถบรรทุกน้ำหนักเกิน
- การกำหนดตัวชี้วัด หรือ KPI ของมาตรการเพื่อชี้วัดความสำเร็จของมาตรการและกำหนด ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน
- การสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่มีเนื้อหาและรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับช่วงเวลาและ กลุ่มเป้าหมาย

๔. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน :

กรมควบคุมมลพิษได้นำประเด็นการวิเคราะห์ และข้อเสนอแนะจากที่ประชุม มาพิจารณาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษในระยสั้นและระยะยาว โดยได้จัดทำ มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ ประกอบด้วย การดำเนินงานในระยะเตรียมการ ระยะเผชิญเหตุ ระยะบรรเทา และมาตรการการบริหารจัดการในภาพรวม โดยได้เสนอและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ และได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ และกลไกการบริหารจัดการและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

นอกจากนี้ ยังได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/ศูนย์ปฏิบัติการ ในระดับต่างๆ ดังนี้

๑) คณะกรรมการบริหารจัดการระดับชาติ ได้แก่ คณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน ที่มีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ และมีนายกิตติรัตน์ ณ ระนอง ประธานที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวก ควบคุม กำกับ ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบูรณาการ เเร่งรัด ขับเคลื่อน และติดตามการดำเนินงาน เพื่อให้การเฝ้าระวัง ป้องกัน บรรเทา และแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง PM_{2.5} เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) คณะอนุกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานอนุกรรมการ ทำหน้าที่อำนวยการ ประสานงาน และบูรณาการการดำเนินงานตามนโยบาย แนวทาง มาตรการแก้ไขเร่งด่วน เพื่อควบคุม ระงับ หรือบรรเทาผลร้ายและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง PM_{2.5} และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน

๓) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง PM_{2.5} ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ และ ๕ จังหวัดปริมณฑล โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ทำหน้าที่อำนวยการ บูรณาการการแก้ไขปัญหไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง PM_{2.5} ทั้งด้านอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ อาสาสมัคร อุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ และพิจารณาสั่งการเพื่อระงับเหตุ

๔) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการดับไฟป่า โดยมีแม่ทัพภาคที่ ๓/ผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการกองทัพภาค/ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๓ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ ทำหน้าที่วางแผน อำนวยการ และบูรณาการแก้ไขปัญหไฟป่า ควบคุมและดับไฟ โดยบูรณาการด้านงบประมาณ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ อาสาสมัคร ยุทโธปกรณ์ อุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ อากาศยาน รวมถึงประเมินสถานการณ์ ประสาน และบูรณาการร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัดเพื่อแก้ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่รับผิดชอบ

เอกสารประกอบ

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๖/ ๒๕๖๐

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ และกลไกการบริหารจัดการ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗

๒. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน

สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาล ที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ รัฐบาลจะแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นวาระแห่งชาติโดยเฉพาะเรื่องฝุ่นควัน PM_{2.5} ที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกปี และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนทุกคน และในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง ที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เป็นรองประธานกรรมการ เพื่อเป็นกลไกเร่งรัดการจัดทำแผนและการดำเนินมาตรการเพื่อลดฝุ่นควัน PM_{2.5} ทั้งระบบโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ควบคุมทั้งการเผาในพื้นที่ป่า พื้นที่โล่ง และพื้นที่การเกษตร รวมถึงการประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการแก้ปัญหามลพิษดังกล่าวให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วต่อไป

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ และกลไกการบริหารจัดการ เพื่อยกระดับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่าปรากฏการณ์เอลนีโญจะส่งผลให้สถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองในปี ๒๕๖๗ มีความรุนแรงมากขึ้น โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบ (๑) มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ (๒) คณะกรรมการแห่งชาติด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง และ (๓) การขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาต่อไป มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ จัดทำขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดในการกำหนดพื้นที่แบบมุ่งเป้าโดยระบุพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่เกษตรที่ไฟไหม้ซ้ำซาก สร้างกลไกการทำงานให้ภาคเอกชนสนับสนุนในการแก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อลดข้อจำกัดด้านงบประมาณ จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติ

เพื่อสั่งการ...

เพื่อสั่งการลงสู่ศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัดแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษแบบถาวร ปรับปรุงแก้ไขกฎ/ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ยกเว้นการแก้ไขปัญหามอกควันข้ามแดนให้เข้มข้นจากระดับภูมิภาคอาเซียนไปสู่ระดับทวีปเอเชีย ใช้การสื่อสารเชิงรุก ตรงจุด ต่อเนื่อง บ่อยครั้ง โดยมีเป้าหมาย ผลลัพธ์ และการปฏิบัติการ สรุปดังนี้

๑.๑. พื้นที่เป้าหมายหลัก ได้แก่ พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ มีเป้าหมายลดการเผาไหม้ในพื้นที่ป่า (ป่าอนุรักษ์ ๑๐ พื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๐ พื้นที่) ลดลงร้อยละ ๕๐ และการเผาไหม้ในพื้นที่เกษตรกรรม ลดลงร้อยละ ๕๐

๑.๒. พื้นที่เป้าหมายรอง ได้แก่ พื้นที่อื่น มีเป้าหมายลดการเผาไหม้ในพื้นที่ป่าอื่น ลดลงร้อยละ ๒๐ และการเผาไหม้ในพื้นที่เกษตรกรรมอื่น ลดลงร้อยละ ๑๐ และควบคุมการระบายฝุ่นในพื้นที่เมือง

๑.๓. ผลลัพธ์คุณภาพอากาศ ค่าเฉลี่ยฝุ่นละออง PM_{2.5} และจำนวนวันที่ฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินมาตรฐานลดลง ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง

๑.๔. การปฏิบัติการ กำหนดให้สอดคล้องตามลักษณะการรับมือภัย แบ่งเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการ ระยะเผชิญเหตุ และระยะบรรเทา และมาตรการภาพรวมที่ดำเนินงานตลอดทั้งปี โดยการปฏิบัติการที่สำคัญในแต่ละระยะ สรุปดังนี้

๑) ระยะเตรียมการ

(๑) ภาพรวม ให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน แจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ให้ทั่วถึง เต่าเทียม ทันท่วงที จัดเตรียมห้องปลอดฝุ่น หน้ากากอนามัย ยารักษาโรค สื่อสารเชิงรุก ตรงจุด ต่อเนื่อง บ่อยครั้ง

(๒) การจัดการไฟในป่า โดยเตรียมความพร้อมในพื้นที่เป้าหมายหลักที่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเผาซ้ำซาก ใช้กลยุทธ์การตรึงพื้นที่ ปรับปรุงกฎระเบียบ สร้างความชุ่มชื้นในพื้นที่ป่า จัดเตรียมน้ำเพื่อการดับไฟป่า

(๓) การจัดการไฟในพื้นที่เกษตรกรรม โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัดกำหนดแนวทางบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่การเกษตรที่เสี่ยงต่อการเผาไหม้ ส่งเสริมเกษตรปลอดการเผาในพื้นที่ไร่อ้อยและนาข้าว ไม่รับอ้อยไฟไหม้เข้าหีบ บริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรรอบโรงไฟฟ้าชีวมวล

(๔) การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง โดยขอความร่วมมือผู้ค้าน้ำมันนำน้ำมันดีเซลกำมะถันต่ำ (Euro ๕) มาจำหน่ายในราคาเท่ากับน้ำมันดีเซลปกติ ให้บริการตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์ แจ้งให้ผู้ประกอบการควบคุมการผลิตและตรวจสอบการทำงานระบบบำบัดมลพิษทางอากาศให้มีประสิทธิภาพ

(๕) การสนับสนุนและการลงทุน โดยให้ภาคเอกชนสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหาไฟในป่า และพื้นที่เกษตรกรรม ออกมาตรการเพื่อให้สิทธิประโยชน์หรือแรงจูงใจกับภาคเอกชนที่ร่วมสนับสนุนการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} โดยในปี ๒๕๖๗ ให้จัดสรรงบกลางเพื่อป้องกันและเผชิญเหตุปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} และให้จัดสรรงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ประเด็นการแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ป่า ในปีที่ต่อ ๆ ไป

๒) ระยะเผชิญเหตุ

(๑) การจัดการไฟในป่า โดยเพิ่มประสิทธิภาพการบัญชาการสถานการณ์ไฟป่า ระดับพื้นที่แบบมีส่วนร่วม มีการควบคุมการเข้าป่า ลาดตระเวน ดับไฟร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และชุมชน และประกาศปิดป่าหรือเพิ่มมาตรการควบคุมเมื่อสถานการณ์ไฟป่าอยู่ในระดับวิกฤตหรือเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า ขั้นรุนแรง จับกุมผู้กระทำผิด

(๒) การจัดการไฟในพื้นที่เกษตรกรรม โดยจัดตั้งชุดปฏิบัติการประจำพื้นที่ (ระดับอำเภอ) เผ่าระวัง ออกตรวจ ป้องปราม ระงับ ยับยั้ง แจ้งเหตุ และระดมสรรพกำลัง เครือข่ายอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เผ่าระวัง และป้องกันการลักลอบเผาในพื้นที่เสี่ยงเผาไหม้ และให้บริหารจัดการไฟตาม

ข้อตกลงในบัญชีรายชื่อเกษตรกรและจำนวนพื้นที่ หากเกษตรกรต้องการเผาให้ขออนุญาตฝ่ายปกครองหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนการเผา โดยจะต้องดำเนินการตามเงื่อนไข และประมวลผลผ่านระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิง (BurnCheck)

(๓) การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง โดยเข้มงวดการตรวจสภาพรถยนต์ประจำปี เพิ่มจุดตรวจสอบ/ตรวจจับควันดำให้ครอบคลุมพื้นที่วิกฤต เข้มงวดวินัยการจราจร ใช้อัตราโทษสูงสุด เร่งคืนผิวการจราจรในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าเพื่อแก้ปัญหาการจราจร ตรวจสอบกับโรงงานทุกแห่งที่มีความเสี่ยงสูงในการปล่อยฝุ่นละออง บริหารจัดการการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่ประสบปัญหาฝุ่นละอองในช่วงวิกฤต

(๔) ภาพรวม ให้มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชน และจัดตั้งศูนย์ตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุขกรณีหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Public Health Emergency Operation Center : PHEOC) ในทุกระดับ

๓) ระเบียบรเรทา กำหนดให้ติดตามประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการยกระดับคุณภาพอากาศ

๔) มาตรการการบริหารจัดการในภาพรวม

(๑) ให้มีการพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) การเผาในพื้นที่เกษตร และพื้นที่ป่า นำระบบการรับรองผลผลิตทางเกษตรแบบไม่เผา (GAP PM_{2.5} Free) มาใช้เป็นเครื่องมือปรับเปลี่ยนระบบการปลูกพืชและการเปลี่ยนพืชที่มีการเผา ให้ปลอดการเผา ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่สูง อ้อย ข้าว กำหนดเงื่อนไขเรื่องการห้ามเผากับมาตรการสนับสนุนต่าง ๆ ของภาครัฐ

(๒) การจัดการหมอกควันข้ามแดน โดยให้เร่งรัดดำเนินการตามแผนปฏิบัติการร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนระหว่างประเทศไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ภายใต้ยุทธศาสตร์ฟ้าใส (CLEAR Sky Strategy) สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ PM_{2.5} แผนที่เสี่ยงไฟ ระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) การจัดการเกษตรในพื้นที่สูง เพิ่มเงื่อนไขเรื่องการเผาในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตร ในการพิจารณานำเข้า - ส่งออกสินค้า กำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ที่ทำธุรกิจด้านการเกษตร

(๓) เร่งจัดทำระบบ Big Data ที่บูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านคุณภาพอากาศ แหล่งกำเนิด และการจัดการ และการนำกฎหมายว่าด้วยอากาศสะอาด เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๒. กลไกการบริหารจัดการ

จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน โดยมีพลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง ที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เป็นรองประธานคนที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานคนที่ ๒ ทำหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบาย แนวทาง มาตรการ อำนวยการ มอบหมาย ควบคุม กำกับ ประสานงาน และติดตามการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกลไกการบริหารจัดการระดับชาติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ โดยมีกรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยงานผู้ประสานงานหลัก และภายหลังจากนายกรัฐมนตรีลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแล้ว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเสนอการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ เพื่อเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ที่มีการบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ

๓. การดำเนินงานป้องกันและเผชิญเหตุในช่วงสถานการณ์ฝุ่นละออง จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณปี ๒๕๖๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน เพื่อลดฝุ่นละออง PM_{2.5} โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ วงเงินงบประมาณ ๕๐๓,๓๑๘,๘๖๐ บาท (ห้าร้อยสามล้านสามแสนหนึ่งหมื่นแปดพันแปดร้อยหกสิบบาทถ้วน) และโครงการจัดหาระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อรับมือสถานการณ์ฝุ่นละออง ขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ แบบครบวงจร วงเงินงบประมาณ ๖๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกสิบล้านบาทถ้วน)

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และขอได้โปรดพิจารณาลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลตำรวจเอก

(พิชิต วังษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๓๓๒

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๘๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ aqnis.web@gmail.com

มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗

๑. ความเป็นมา

สถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} โดยเฉพาะพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จะมีแนวโน้มสูงขึ้นในช่วงต้นปีและปลายปีทุกปี โดยมีแหล่งกำเนิดและกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยา ในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละออง ไม่ฟุ้งกระจาย และสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญโดยประกาศให้การแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง เป็นวาระแห่งชาติเมื่อปี ๒๕๖๒ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง” ที่ได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ รวมถึงแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละอองประจำปี ที่ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ ทำให้สถานการณ์ฝุ่นละอองในปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยในปี ๒๕๖๕ พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ลดลงร้อยละ ๑๖ จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน ลดลงร้อยละ ๕๖ สำหรับพื้นที่ภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ลดลงร้อยละ ๒๗ จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน ลดลงร้อยละ ๓๒ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๔ จำนวนจุดความร้อน ลดลงร้อยละ ๖๑

ในปี ๒๕๖๖ สถานการณ์มลพิษจากฝุ่นละอองมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสภาพอุตุนิยมวิทยา ที่เริ่มเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะความเป็นกลางและกำลังพัฒนาเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้ง และปริมาณฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยกระทรวง สาธารณสุข ระบุว่า จากข้อมูลเฝ้าระวังโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศในช่วงต้นปี ๒๕๖๖ พบผู้ป่วยด้วยโรค ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ กว่า ๑.๗ ล้านราย และยังส่งผลต่อการท่องเที่ยวเศรษฐกิจและสังคม

เมื่อประเมินสถานการณ์ฝุ่นละอองในปี ๒๕๖๗ สถานการณ์เอลนีโญจะมีกำลังแรงตั้งแต่ปลายฤดูฝน ปี ๒๕๖๖ ต่อเนื่องไปจนถึงช่วงฤดูร้อน ปี ๒๕๖๗ อุณหภูมิเฉลี่ยมีแนวโน้มจะสูงกว่าค่าปกติ ทำให้มีอากาศร้อน และแล้งมากขึ้น ปริมาณฝนรวมของประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะต่ำกว่าค่าปกติ ร้อยละ ๑๐ ซึ่งจะส่งผลให้สถานการณ์ ไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละอองในปี ๒๕๖๗ จะมีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชน โดยคำนึงถึงบริบท ของพื้นที่ รวมถึงให้มีการยกระดับการดำเนินงานให้เข้มข้น ซึ่งจะมีคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อเสนอแนะนโยบาย แนวทางมาตรการ อำนวยการ มอบหมาย ควบคุม กำกับ ประสานงาน และติดตามการดำเนินงานของทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อบูรณาการ ติดตาม เฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์ และบริหารจัดการในพื้นที่ให้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ข้อมูลพื้นฐาน

๒.๑ สถานการณ์ฝุ่นละอองในปี ๒๕๖๖

ภาพรวมสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ดังนี้

๑) ทั่วประเทศ (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๘ และจำนวนวันที่ ฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐาน ๑๓๓ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐ และจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖

๒) พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๖๒ มคก./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๗ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐาน ๑๑๒ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๐ และจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕

๓) พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๓ มกค./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐาน ๕๒ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔๘

๔) พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๔๑ มกค./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๖ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐาน ๙๕ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๓ และจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐๙

๕) พื้นที่ภาคกลาง (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๔ มกค./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๖ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐาน ๗๓ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖ และจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐๐

๖) พื้นที่ภาคตะวันออก (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๐ มกค./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๖ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐาน ๓๙ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒๕ และจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑๑

๗) พื้นที่ภาคใต้ (๑ กรกฎาคม - ๓๐ กันยายน) ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๑๓ มกค./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐาน ๑ วัน (ปี ๒๕๖๕ ไม่พบ เกินมาตรฐาน) และจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๗๐

๒.๒ ระดับความรุนแรงตามช่วงสถานการณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ในปี ๒๕๖๖ โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤต ได้แก่ พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามช่วงสถานการณ์ต่าง ๆ ได้แก่ ช่วงสถานการณ์ปกติ ช่วงที่ได้อิทธิพลจากสภาพอุตุนิยมวิทยาที่สภาพอากาศปิด ช่วงที่มีการเผาในพื้นที่ และช่วงที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันข้ามแดน พบว่า

๑) พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในช่วงสถานการณ์ที่เป็นสภาวะปกติ ปริมาณฝุ่นละออง ส่วนใหญ่ยังคงมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่เมื่อได้รับอิทธิพลจากสภาพอุตุนิยมวิทยาที่มีสภาวะอากาศปิด ลมสงบ อากาศไม่ยกตัว ทำให้ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าของสภาวะปกติ และเมื่อเกิดการเผาจะส่งผลให้ ปริมาณ PM_{2.5} เพิ่มขึ้นเป็น ๓ เท่าของสภาวะปกติ และเมื่อได้รับผลกระทบจากหมอกควันข้ามแดน ปริมาณ PM_{2.5} ยังคงเพิ่มขึ้นเป็น ๓ เท่าของสภาวะปกติ

๒) พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} ในช่วงสภาวะอากาศปิด ปริมาณฝุ่นละออง ส่วนใหญ่ยังคงมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เมื่อได้รับอิทธิพลจากการเผาในพื้นที่ทั้งในพื้นที่เกษตร ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าของสภาวะอากาศปิด และเมื่อได้รับอิทธิพลจากการเผาในพื้นที่ป่า ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เพิ่มขึ้นเป็น ๖ เท่าของสภาวะอากาศปิด และเมื่อได้รับผลกระทบจากหมอกควันข้ามแดน ส่งผลให้ปริมาณฝุ่นละออง เพิ่มขึ้นเป็น ๙ เท่าของสภาวะอากาศปิด

๒.๓ ข้อมูลจุดความร้อน และพื้นที่เผาไหม้ปี ๒๕๖๖

จุดความร้อนสะสมทั่วประเทศ (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) พบจำนวน ๑๖๘,๔๖๘ จุด แบ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ ๑๒๑,๕๗๕ จุด พื้นที่เกษตร ๓๔,๓๔๑ จุด และพื้นที่เมือง ๑๒,๕๕๒ จุด โดยเป็นจุดความร้อนใน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ จำนวน ๑๐๙,๐๓๕ จุด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๓๑,๑๙๘ จุด ภาคกลาง จำนวน ๔,๙๖๐ จุด และมีพื้นที่เผาไหม้ใน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ รวม ๙,๗๖๘,๙๒๘ ไร่

๓. กรอบแนวคิด

แนวทางการยกระดับการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย มีการเตรียมการล่วงหน้าเร็วขึ้น กำหนดพื้นที่แบบมุ่งเป้าโดยระบุพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่เกษตรที่ไฟไหม้ซ้ำซาก สร้างกลไกการทำงานให้ภาคเอกชนสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาเพื่อลดข้อจำกัด

ด้านงบประมาณ จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อสั่งการลงสู่ศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อลดขั้นตอนแก้ไข ปัญหาฝุ่นพิษแบบถาวร ปรับปรุงแก้ไขกฎ/ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ยกย่องการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ข้ามแดนให้เข้มข้นจากแนวทางในระดับภูมิภาคอาเซียนไปสู่การปฏิบัติการร่วมกันในระดับทวิภาคี ใช้การสื่อสาร เชิงรุก ตรงจุด ต่อเนื่อง

๔. เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมาย

๑) พื้นที่เป้าหมายหลัก : พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ

เป้าหมาย : ลดการเผาไหม้

(๑) พื้นที่ป่า ๑๐ ป่าอนุรักษ์ ๑๐ ป่าสงวนแห่งชาติ ลดลงร้อยละ ๕๐

(๒) พื้นที่เกษตรกรรม ลดลงร้อยละ ๕๐

๒) พื้นที่เป้าหมายรอง : พื้นที่อื่น

เป้าหมาย ๑ : ลดการเผาไหม้

(๑) พื้นที่ในป่าอนุรักษ์ และป่าสงวนแห่งชาติอื่น ลดลงร้อยละ ๒๐

(๒) พื้นที่เกษตรกรรมอื่น ลดลงร้อยละ ๑๐

เป้าหมาย ๒ : ควบคุมการระบายฝุ่นในพื้นที่เมือง

๔.๒ ผลลัพธ์คุณภาพอากาศ

รายการ	ค่าเฉลี่ยฝุ่นละออง PM _{2.5} ลดลงร้อยละ	จำนวนวันที่ฝุ่นละออง PM _{2.5} เกินมาตรฐาน ลดลงร้อยละ
๑๗ จังหวัดภาคเหนือ	๕๐	๓๐
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	๒๐	๕
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๐	๕
ภาคกลาง	๒๐	๑๐

๕. การปฏิบัติการ

มาตรการกำหนดให้สอดคล้องตามลักษณะการรับมือภัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการ ระยะเผชิญเหตุ และระยะบรรเทา และมาตรการภาพรวมที่ดำเนินงานต่อเนื่องตลอดทั้งปี และเพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ปฏิบัติการ ดังนี้

๕.๑ ระยะเตรียมการ

๑) กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ และกระทรวงสาธารณสุข กำหนดหลักเกณฑ์ ในการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เมื่อค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง อยู่ในระดับวิกฤต (เกิน ๒๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)

๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ให้ทั่วถึง เท่าเทียม ทันท่วงที เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

๓) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร จัดเตรียมห้องปลอดฝุ่น หน้ากากอนามัย รวมถึงยารักษาโรคเพื่อรองรับสถานการณ์ฝุ่นละออง

๔) สำนักนายกรัฐมนตรี โดยกรมประชาสัมพันธ์ ร่วมกับองค์กรสื่อมวลชน สื่อสารเชิงรุก ตรงจุด ต่อเนื่อง ทั้งในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังสถานการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการของภาครัฐ

โดยเฉพาะการไม่เผาป่า ไม่เผาพื้นที่เกษตร ความตระหนักในภัย และความเสียหายจากการเผา ให้ประชาชนทั่วไป มีความตื่นตัว ร่วมกันสอดส่องและแจ้งเหตุ การปกป้องสุขภาพ

● การจัดการไฟในป่า

๕) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เตรียมพร้อมในพื้นที่เป้าหมายหลักที่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเผาป่าในป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ ที่กำหนดไว้ ๑๐ อันดับสูงสุด เพื่อป้องกันเข้มข้นใช้กลยุทธ์การตรึงพื้นที่ โดยร่วมบูรณาการทุกหน่วยงาน ตรวจพบไฟป่าให้เร็วขึ้น จัดทำแผนที่เก็บหาของป่าและแผนที่เสี่ยงปศุสัตว์ แผนบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่า จัดระเบียบควบคุมผู้เข้าใช้ประโยชน์พื้นที่ ทำกติการ่วมระหว่างภาครัฐ - ชุมชน เรื่องการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า รวมถึงการปฏิบัติการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติอื่น

๖) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อให้ประชาชนและหรือภาคเอกชนสามารถนำไปไม่ออกจากป่าเพื่อการบริหารจัดการเชื้อเพลิงและสร้างรายได้

๗) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เตรียมการเพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ป่า (ป่าเปียก-ป่าชื้น) ในพื้นที่เสี่ยงที่กำหนด รวมถึงการจัดหาน้ำเพื่อการดับไฟในป่า ทั้งจากแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำบาดาล

● การจัดการไฟในพื้นที่เกษตรกรรม

๘) จังหวัดโดยศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัดจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง กำหนดแนวทางการบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่การเกษตรที่เสี่ยงต่อการเผาไหม้ เพื่อไม่ให้เกิดการเผาในช่วงเวลาเดียวกัน มีข้อมูลเกษตรกร และจำนวนพื้นที่กำหนดเงื่อนไขการเผา และประกาศให้รับทราบร่วมกัน โดยเสนอให้ใช้ระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิง (BurnCheck) เพื่อการประมวลผลในภาพรวมของประเทศ

๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอุตสาหกรรม ส่งเสริมเกษตรปลอดการเผา ดังนี้

๑) พื้นที่ไร่อ้อย สนับสนุนเครื่องจักรกลให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวเพื่อไม่ให้มีการเผา ไม่รับอ้อยไฟไหม้เข้าหีบ
๒) พื้นที่นาข้าว บริหารจัดการน้ำให้เหมาะสมและเท่าเทียมต่อการทำนาของเกษตรกรทุกราย เพื่อไม่ให้เผา สนับสนุนเครื่องจักรกลสำหรับอัดฟาง ไถกลบตอซัง

๑๐) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพลังงาน บริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่เกษตรรอบโรงไฟฟ้าชีวมวล โดยสร้างระบบรวบรวมและขนส่งจัดส่งไปยังโรงไฟฟ้าชีวมวล และการแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงชีวมวล

๑๑) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจับกุมผู้กระทำผิดตามเงื่อนไขข้อตกลงการเผาภายใต้แนวทางการบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่การเกษตร

● การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

๑๒) กระทรวงพลังงาน ขอความร่วมมือผู้ค้าน้ำมันนำน้ำมันดีเซลกำมะถันต่ำมาจำหน่ายในราคาเท่ากับน้ำมันดีเซลปกติ ก่อนการประกาศบังคับใช้มาตรฐานน้ำมัน Euro 5

๑๓) กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ให้บริการตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์ เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง ลดค่าน้ำมันเครื่อง ค่าแรง และค่าอะไหล่

๑๔) กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยแจ้งให้ผู้ประกอบการควบคุมการผลิตและตรวจสอบการทำงานระบบบำบัดมลพิษทางอากาศให้มีประสิทธิภาพ

● การสนับสนุนและการลงทุน

๑๕) ภาคเอกชนสนับสนุนการแก้ไขปัญหาไฟในป่า และพื้นที่เกษตรกรรม โดยสนับสนุนชุมชนในการจัดการ ดูแลป่า และการป้องกันไฟ หรือสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์การป้องกัน/ดับไฟ รวมถึงการรับซื้อสินค้าหรือผลิตผลจากป่าและสินค้าเกษตรที่ไม่มีการเผา

๑๖) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ออกมาตรการเพื่อให้สิทธิประโยชน์หรือแรงจูงใจกับภาคเอกชนที่ร่วมกันสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} เช่น สิทธิประโยชน์ภายใต้เงื่อนไขมาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม เป็นต้น

๑๗) สำนักงานประมาณจัดระบบงบประมาณ เพื่อการป้องกัน เผชิญเหตุ และฟื้นฟูเยียวยาปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} โดยในปี ๒๕๖๗ ให้จัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน เพื่อลดฝุ่นละออง PM_{2.5} โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและโครงการจัดหาระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อรับมือสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ แบบครบวงจร และตั้งตั้งแต่ปี ๒๕๖๘ เป็นต้นไป ให้จัดสรรงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ประเด็นการแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง

๕.๒ ระยะเวลาเผชิญเหตุ

● การจัดการไฟในป่า

๑๘) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการบัญชาการ สถานการณ์ไฟป่าระดับพื้นที่แบบมีส่วนร่วม โดย

- ควบคุมการเข้าป่า ตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด/จุดเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงและการเข้าออกของประชาชนที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

- ลาดตระเวนแจ้งเหตุไฟไหม้ และระดมสรรพกำลัง อุปกรณ์เครื่องมือ อากาศยาน ปฏิบัติการดับไฟป่า ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและชุมชนที่อยู่ในและรอบบริเวณพื้นที่ป่าที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดับไฟป่า

- เชื่อมโยงศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง (War room) ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้บัญชาการเหตุการณ์ โดยกำหนดตารางเวลาการปฏิบัติการลาดตระเวนป้องกันไฟป่า และให้มีรายงานสถานการณ์กับศูนย์ปฏิบัติการฯ (War room) ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

- ประกาศปิดป่าชั่วคราวในเขตพื้นที่ล่อแหลม โดยจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่หากจะเข้าพื้นที่ หรือเพิ่มมาตรการควบคุมในส่วนที่มีสถานการณ์ไฟป่าอยู่ในระดับวิกฤต หรือเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าขั้นรุนแรง

- จับกุมผู้กระทำผิดตามเงื่อนไขการควบคุมและข้อตกลงกติการะหว่างรัฐ - ชุมชน เรื่องการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า

● การจัดการไฟในพื้นที่เกษตรกรรม

๑๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จัดตั้งชุดปฏิบัติการประจำพื้นที่ (ระดับอำเภอ) เฝ้าระวัง ออกตรวจ ป้องปราม ระวัง ยับยั้ง แจ้งเหตุ และระดมสรรพกำลัง เครือข่ายอาสาสมัครเกษตรกร หมู่บ้าน (อกม.) เฝ้าระวัง และป้องกันการลักลอบเผาในพื้นที่เกษตรเสี่ยงเผาไหม้

๒๐) ศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง บริหารจัดการไฟในพื้นที่รับผิดชอบตามข้อตกลงในบัญชีรายชื่อเกษตรกรและจำนวนพื้นที่ หากเกษตรกรต้องการเผาให้ดำเนินการขออนุญาตฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนการเผา โดยให้ฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามเงื่อนไขการอนุญาตเผาที่กำหนด และให้จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด โดยประมวลผลผ่านระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิง (BurnCheck)

● การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

๒๑) กระทรวงคมนาคม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้มงวดการตรวจสภาพรถยนต์ประจำปี เพิ่มจุดตรวจสอบ/ตรวจจับควันดำให้ครอบคลุมพื้นที่วิกฤต เข้มงวดวินัยการจราจร ใช้อัตราโทษสูงสุด เร่งคืนผิวการจราจรในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าเพื่อแก้ปัญหาการจราจร

๒๒) กระทรวงอุตสาหกรรม ตรวจสอบกำกับโรงงานทุกแห่งที่มีความเสี่ยงสูงในการปล่อยฝุ่นละออง บริหารจัดการการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่ประสบปัญหาฝุ่นละอองในช่วงวิกฤต อาทิ การเลื่อนเวลา การผลิต การลดหรือหยุดการผลิตชั่วคราว การใช้พลังงานสะอาดเป็นเชื้อเพลิง

● **ภาพรวม**

๒๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด ใช้อำนาจตามกฎหมายในการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชน

๒๔) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์ตอบโต้ ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข กรณีหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Public Health Emergency Operation Center; PHEOC) ในทุกระดับ

๒๕) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ปฏิบัติการฝนหลวง สร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ ป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน ฝุ่นละออง เติมน้ำต้นทุน ทั้งในระยะ เตรียมการและระยะเผชิญเหตุ

๕.๓ ระยะบรรเทา

๒๖) กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ติดตามประเมินผล กระทบต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการยกระดับคุณภาพอากาศ

๕.๔ มาตรการการบริหารจัดการในภาพรวม

๒๗) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) การเผาในพื้นที่เกษตร และพื้นที่ป่า นำระบบการรับรองผลผลิตทางเกษตรแบบไม่เผา (GAP PM_{2.5} Free) มาใช้เป็นเครื่องมือ ปรับเปลี่ยนระบบการปลูกพืชและการเปลี่ยนพืช ที่มีการเผาให้ปลอดการเผา ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่สูง อ้อย ข้าว

๒๘) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดเงื่อนไขเรื่องการห้ามเผากับมาตรการสนับสนุนต่าง ๆ ของภาครัฐ ได้แก่ สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์) การดูแลเรื่องราคาผลผลิต ระบบเกษตร พันธสัญญา (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) การให้สิทธิทำกินในพื้นที่ของรัฐ (สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

● **หมอกควันข้ามแดน (ข้อ ๒๙ - ๓๑)**

๒๙) กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งรัด ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนระหว่างประเทศไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ภายใต้ยุทธศาสตร์ฟ้าใส (CLEAR Sky Strategy) สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ PM_{2.5} แผนที่เสี่ยงไฟ ระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) การจัดการเกษตรในพื้นที่สูง

๓๐) กระทรวงพาณิชย์ เพิ่มเงื่อนไขเรื่องการเผาในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตร ในการพิจารณา นำเข้า - ส่งออกสินค้า

๓๑) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กำหนดหลักเกณฑ์ เรื่องการเปิดเผยข้อมูลในรายงานด้านสิทธิมนุษยชน เรื่องสิทธิด้านสุขภาพและด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีของบริษัท ที่ทำธุรกิจด้านการเกษตร

๓๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม เร่งจัดทำระบบ Big Data ที่บูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านคุณภาพอากาศ แหล่งกำเนิดและการจัดการ เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลด้านการจัดการคุณภาพอากาศแห่งชาติ ที่สนับสนุนการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจและสั่งการ

๓๓) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งรัดการนำกฎหมายว่าด้วยอากาศสะอาด
เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๖. กลไกการบริหารจัดการ

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} ปี ๒๕๖๗ โดยกลไก
การบริหารจัดการ ดังนี้

**๖.๑ กลไกการบริหารจัดการระดับชาติ โดยคณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ
เพื่อความยั่งยืน** ที่มีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน
จะทำหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบาย แนวทางมาตรการ อำนวยการ มอบหมาย ควบคุม กำกับประสานงาน
และติดตามการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรมควบคุมมลพิษเป็นหน่วยงานผู้ประสานงานหลัก

**๖.๒ กลไกการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ โดยศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหา
ไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ** ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัด
เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ เพื่อเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ที่มีการบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ

News กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Pollution Control Department

คพ. ร่วมมือ สสส. และศวอ. จัดเวทีสรุปการถอดบทเรียนแก้ไขปัญหา PM_{2.5}

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ มอบหมายให้ นายพันศักดิ์ ภิรมงคล ผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) และ ศูนย์วิชาการเพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ (ศวอ.) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง PM_{2.5} ภาพรวมของประเทศ ณ ห้องบุษบา โรงแรมแมนดาริน แมนเจ บาย เซ็นเตอร์ พ้อยท์ กรุงเทพมหานคร และผ่านระบบวิดีโอที่สนทางไกล (VDO Conference) โดยมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคสื่อมวลชน เข้าร่วมประชุมกว่า ๒๐๐ คน

การประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๕ ซึ่งเป็นการสรุปผลการถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง PM_{2.5} จากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ทั้ง ๔ ครั้งใน ๔ พื้นที่ ซึ่งเน้นตามประเด็นปัญหาหลักที่แตกต่างกัน ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเน้นประเด็นการเผาในพื้นที่เกษตรโดยเฉพาะอ้อย ภาคเหนือเน้นประเด็นหมอกควันข้ามแดน ภาคกลางเน้นประเด็นการเผาในพื้นที่เกษตรโดยเฉพาะข้าว และกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เน้นประเด็นการจราจรและการขนส่ง ซึ่งได้วิเคราะห์และประมวลผลและจัดทำเป็นข้อเสนอแนะมาตรการการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในระยะสั้นและระยะยาว

ในที่ประชุมได้มีการเสนอแนะมาตรการเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อาทิ ให้มีจัดตั้งศูนย์ประสานงานหมอกควันภาคเหนือโดยเร็วเพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาได้อย่างเร่งด่วน สนับสนุนเครื่องตัดอ้อย ให้มีการสนับสนุนเครื่องจักรการเกษตรแก่เกษตรกร ให้ภาคเอกชนสนับสนุนการดูแลป่าไม้โดยไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ตอบแทน ส่งเสริมการทำ EV Conversion บังคับใช้กฎหมายรถบรรทุกน้ำหนักเกิน กำหนดตัวชี้วัด หรือ KPI ของมาตรการเพื่อชี้วัดความสำเร็จของมาตรการและกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ให้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่มีเนื้อหาและรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับช่วงเวลาและกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติม เช่น ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของมาตรการที่จะส่งผลกระทบต่อการลดฝุ่นละอองเพื่อบูรณาการการดำเนินงานของทุกหน่วยงาน ควรจะมีการจัดทำฐานข้อมูลที่ชัดเจนแม่นยำ เช่น พิกัดของพื้นที่เกษตรและพื้นที่ป่าที่มีการเผาต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดสรรอัตราค่าจ้างหน้าพื้นที่ในการเผาระวัง กำกับ ดูแล ควรสร้างการรับรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง เป็นต้น

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษจะเร่งนำข้อมูลข้อเสนอแนะต่างๆ จากการถอดบทเรียนไปจัดทำเป็นมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๗ และแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ต่อไป

